

elna st *air electronic*

1

[illegible]

Proficient:

Uw keuzes gevallen op een naamachtige, die kwaliteitsaan de hoogste slaan beantwoordt en waarop het werken niet alleen een genoeglijke, maar ook een ontspannende bezigheid is. Met dit nieuwe bezit feliciteert wij U van harte. Binnen heel korte tijd zal U Uw Elina beschouwen als een trouw vriendin, die U de dagelijks taak aanzienlijk helpt verlichten. Staets weer opkruip, zal de Elina U de grootste voldoening schenken. Benut daarom de U geboden mogelijkheden ten volste. Dat boekje zal daarbij voor U een uitenemende leidraad zijn.

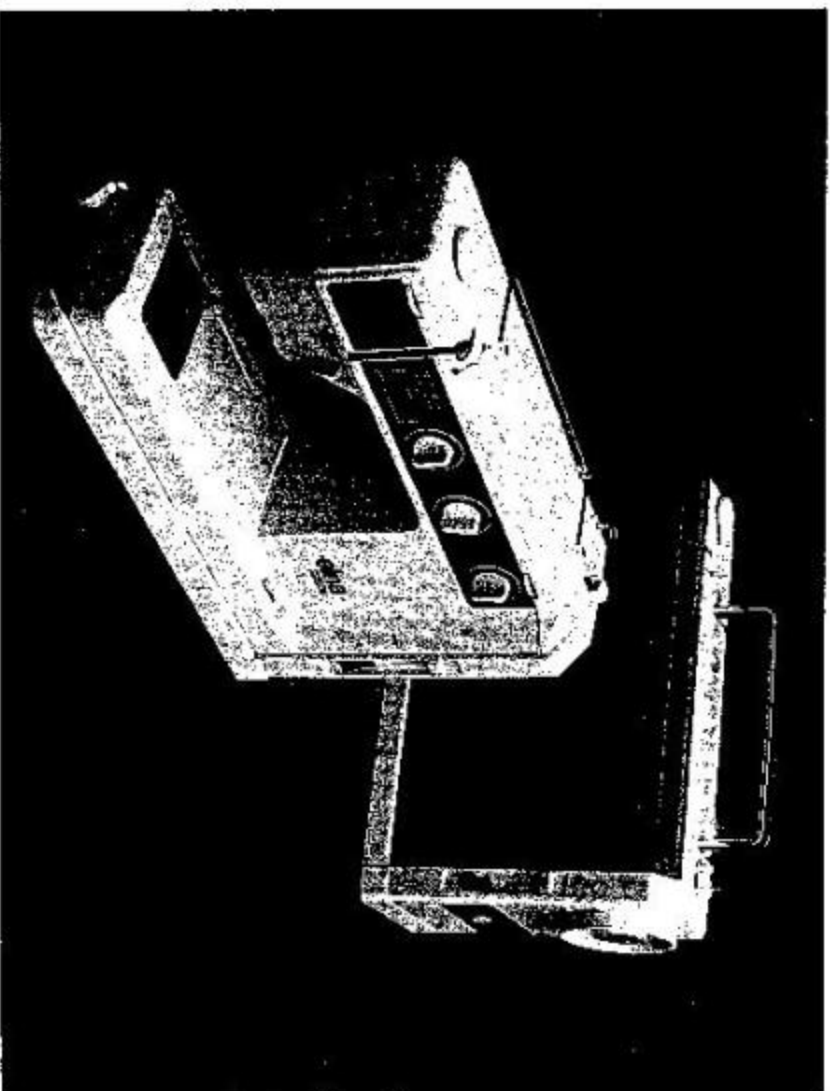
Uitvoeringe aanwijzingen alsmede omschrijving van het gebruik van verschillende voertjes en accessoiras vindt U daarentegen in de « handleiding ».

www.matri.nl
Matri Naaimachine
specialisten sinds 1929
lange Bisschopsstraat 9
7411 KG Deventer
Tel.: 0570 - 61 63 83
www.lockmachine.info

elna su
air electronic

www.matri.nl

Matri Naaimachine
specialisten sinds 1929
Lange Bisschopsstraat 9
7411 KG Deventer
Tel.: 0570 - 61 63 83
www.lockmachine.info

Gebruiksaanwijzing

voor de naaimachine

Elna SU — Kl. 68.

Zowel met sokkel als vrije arm te gebruiken.

Nuttige aanwijzingen

Voorbereiding	biz.
Naaien	4-21
Onderhoud en storingen	22-45
Alfabetische inhoudsopgave	46-49
	50

Onderhoud en storingen

Indien U nog aanvullende informatie nodig mocht hebben, dan kunt U zich het beste tot Uw Elna-leverancier wenden. Geschikt personeel zal U

gaarne met raad en daad terzijde staan. Overeenkomstig de garantiebepalingen zijn ook alleen zij bevoegd tot het uitvoeren van alle reparaties. Voordat U een storing tracht te verhelpen, raden wij U aan de toelichting op biz. 48 door te lezen.

Veiligheid

Volgens de voorschriften van de controle- en veiligheidsinstanties moet de stekker uit het stopcontact verwijderd worden, wanneer U de machine alleen laat staan of bij het schoonmaken of als toebehoren, of delen verwisseld worden.

Zie eveneens biz. 46-47.

Algemeen: eventuele wijzigingen voorbehouden.

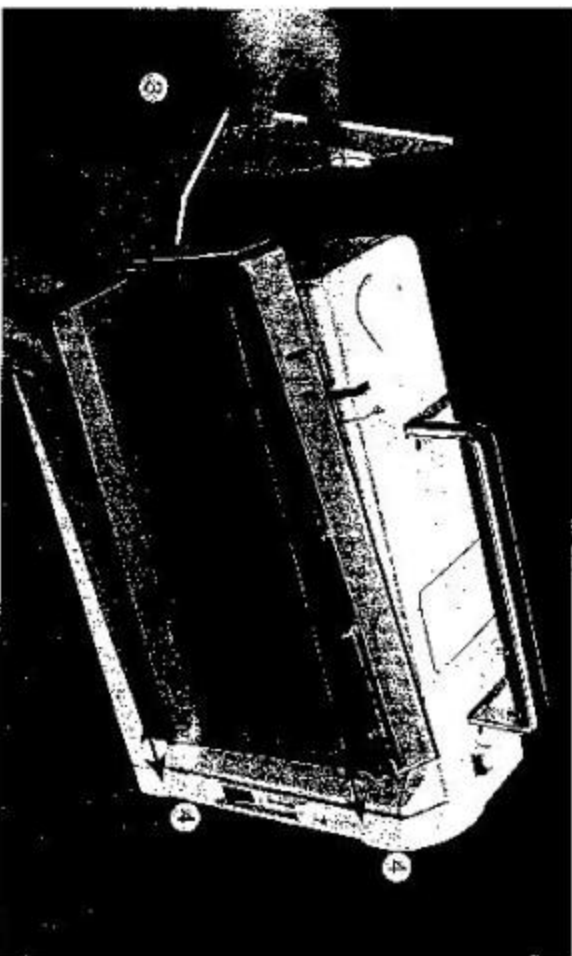
www.matri.nl

Matri Naaimachine
specialisten sinds 1929
Lange Bisschopsstraat 5
7411 KC Deventer
Tel.: 0570 - 61 63 83
www.lockmachine.nl

elna su
air electronic

www.matri.nl

Matri Naaimachine
specialisten sinds 1929
Lange Bisschopsstraat 9
7411 KC Deventer
Tel.: 0570 - 61 63 83
www.lockmachine.info

VOORBEREIDING

Neem de beschermkap eraf.

- 1 Trek aan de vergrendeling achter de kap.
- 2 Open de kap
- 3 en neem deze weg.

Om de kap na het naaien weer aan te brengen.

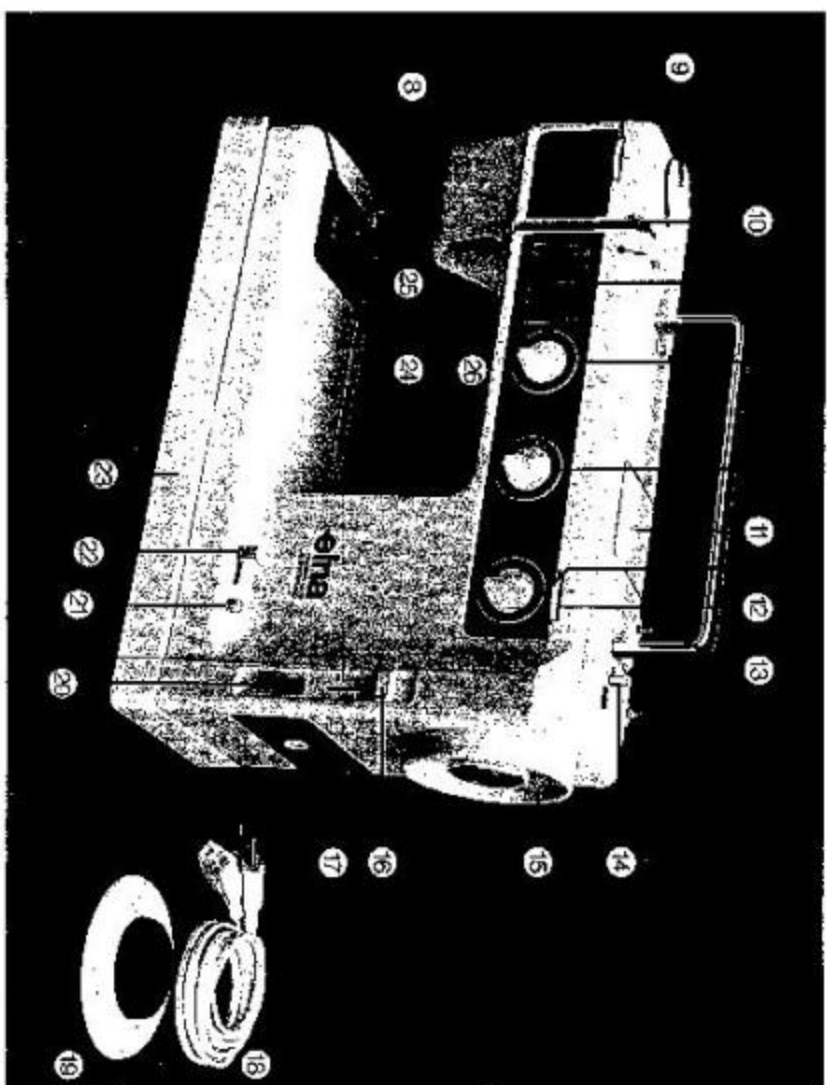
- 4 Schuif de hiervoor aangebrachte aanslagen op hun plaats.

3-2 Klap de beschermkap om de machine.

- 1 Druk de kap tegen de achterkant van de machine.
— Schuif de grendel in de richting van het vliegwiel,
om de kap te blokkeren.

elna su
air electronic

www.matri.nl
Matri Naaimachine
specialisten sinds 1929
Lange Bisschopsstraat 9
7411 KG Deventer
Tel.: 0570 - 61 63 83
www.lockmachine.info

Voor normale naaiwerkzaamheden is de machine reeds voorzien van:

- 1 Een tellion naaivoet voor het normale naaiwerk met rechte naad en zig-zag.
- 2 een naald 80 (middenoor).
- 3 de draadspanning staat op « Universele spanning » cijfer 4, met een witte streep aangegeven.

* De druk van het voetje behoort niet te worden ingesteld. Deze is universeel en wordt vanaf de fabriek zo ingesteld, dat hij zowel voor dikke als voor dunne stof geschikt is.

Andere belangrijke delen van de machine.

- 4 Steekkeuze aanwijzer (indicator).
- 5 steekkeuzeknop en instelknop voor het automatische knoopsgat.
- 6 steekbreedteknop.
- 7 steeklangteknop.
- 8 naeilicht, maximale lichtsterkte 15 W. De lichtschakelaar bevindt zich achter de machine.
- 9 bovenspanning.
- 10 open draadgaver.
- 11 Etiketaanwijzer met druksluiting, steekkeuze tabellen voor de uitwisselbare schablonen.

- 12 draakknop om superautomatische steken te verlengen.

- 13 verzinkbare gatenpenen.

- 14 opspoelmechanisme.

- 15 vliegwielt.

- 16 elektronische snelheidsregelaar.

- 17 aansluitplaat — (controleer de vermelde spanning.

Deze moet gelijk zijn aan de spanning die op de bloempenen in Uw woning staat aangegeven. Indien dit niet het geval is, dan de machine niet aansluiten, maar contact opnemen met Uw Elina-leverancier.)

- 18 aansluitroer.

- 19 luchtdruk — voetpedaal.

- 20 veiligheids — lichtschakelaar.

- 21 schakelknop van de vijfde arm.

- 22 handle voor snel achteruit naaien.

- 23 beweegbare steun voor de vrijmaking van de vijfde arm.

- 24 afneembaar verlengstuk.

- 25 grijperdeksel. Gebruikt U Uw Elina voor de eerste keer of heeft U gedurende enige tijd geen gebruik gemaakt van Uw machine, dan deksel openen en bij het rode markpunt de grijper smeren met enkele druppels olie. (Zie blz. 14-15).
- 26 voedlichter.

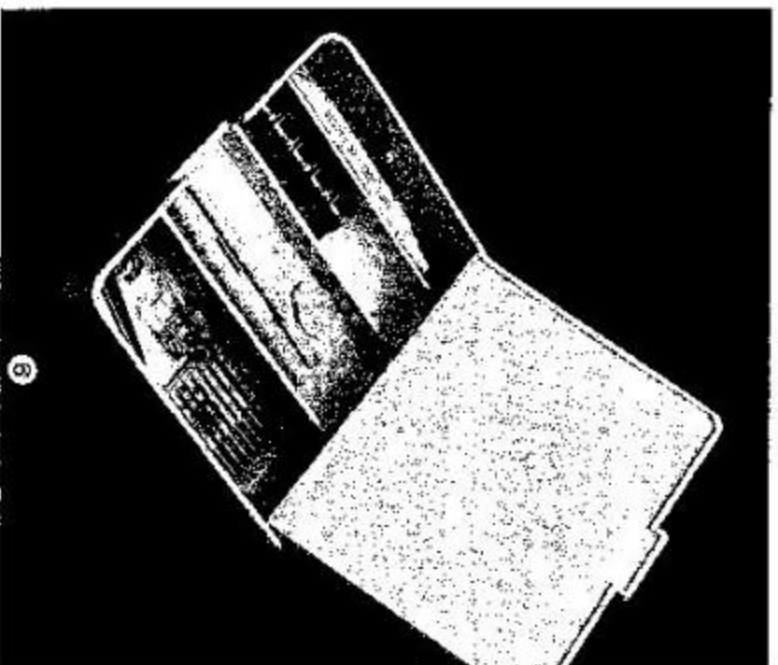
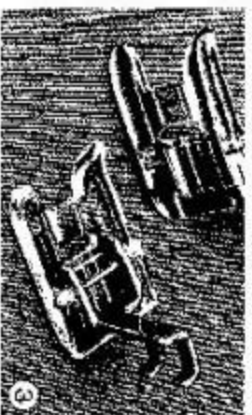
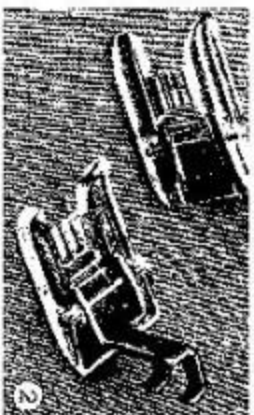
elina su
air electronic

www.matri.nl
Matri Naaimachine
specialisten sinds 1929
Lange Bisschopsstraat 9
7411 KC Deventer
Tel.: 0570 - 61 63 83
www.lockmachine.info

elna su
air electronic

www.matri.nl

Matri Naaimachine
specialisten sinds 1929
Lange Bisschopstraat 9
7411 KC Deventer
Tel.: 0570 - 61 63 83
www.lockmachine.info

Toebehoren

1 Tellen — naivoet (reeds op de machine) (1)

In het toebehorenkastje bevindt zich:

- 1 kordonvoet (2),
- 1 knoopsgatenvoet (3),
- 1 knoopsgatenmesje,
- 1 ritssluitingvoet (4),
- 1 stopvoet (5),
- 1 plaatje voor het stoppen en sannaaien van knopen,
- 1 gelaidselnaal voor het naaien van randen (7),
- 5 spoelen,
- 1 naalden-assortiment,
- 1 draadinstaker.

1 schroefendraaier,

1 stofkwasje,

1 oliespuitje.

Deze worden in aparte tasje geleverd:

18 Elna schablonen voor de uitwisselbare steken, en wel:

- 3 enkele Elna schablonen voor automatische steken,
- 15 dubbele Elna schablonen voor superautomatische steken.

www.matri.nl

Matri Naaimachine

specialisten sinds 1929

Lange Bisschopsstraat 9

7411 KC Deventer

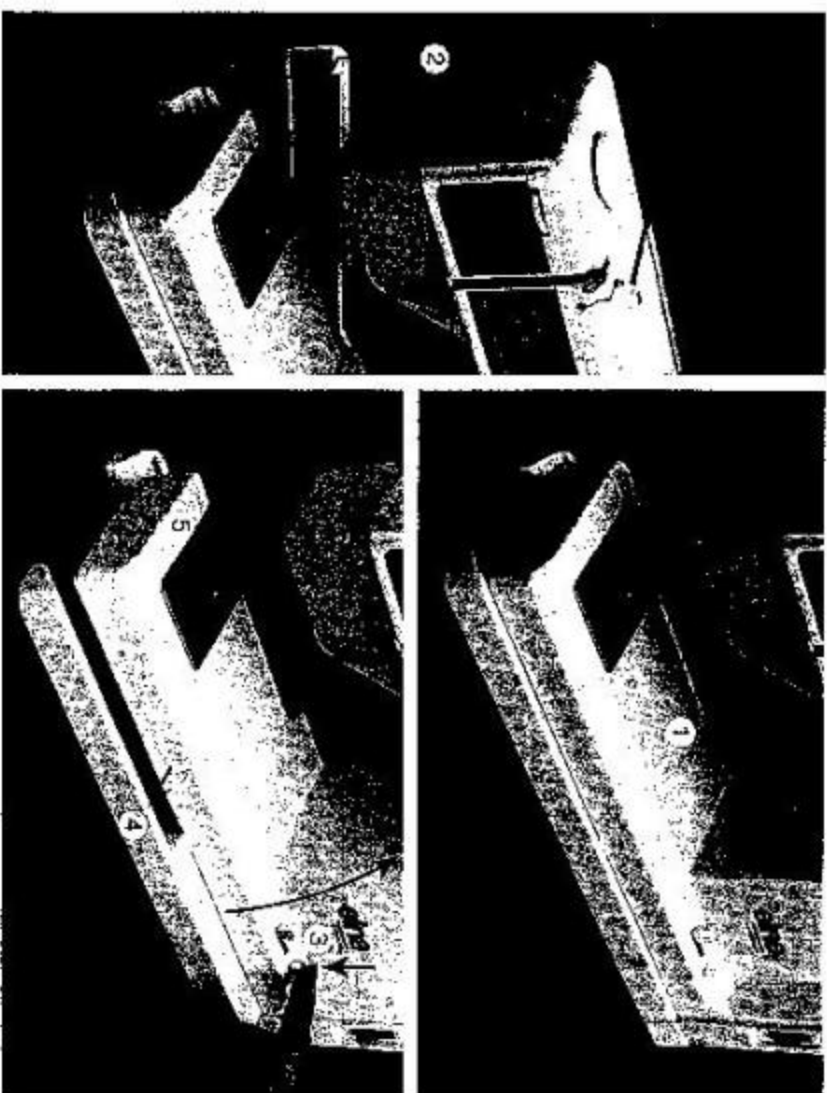
Tel.: 0570 - 61 63 83

www.lockmachine.info

elna su
air electronic

www.matri.nl

Matri Naaimachine
specialisten sinds 1929
Lange Bisschopsstraat 9
7411 KG Deventer
Tel.: 0570 - 61 63 83
www.lockmachine.info

De Elna SU is een omschakelbare naaimachine

men kan haar :

1 met de sokkel als lang geplaatst naaivlak
gebruiken, die met de tafel, waarop de machine staat, een eenheid vormt.

Zo naait U gemakkelijk, want de stof glijdt ongehindert over het naaivlak op de tafel, zodat noch een verlengstuk noch een extra afneembaar werkvlak nodig is :

5 met de laaggeplaatste vrije arm
gebruiken, als men :

2 het verlengstuk wegneemt.

3 De machine licht naar achter houden en op de knop drukken.

4 De beweegbare steun springt automatisch naar voren.

5 De vlakke vrije arm is vrij en klaar voor het gebruik. Om de sokkel weer te sluiten en de machine op te bergen, in omgekeerde volgorde te werk gaan, d.w.z. :

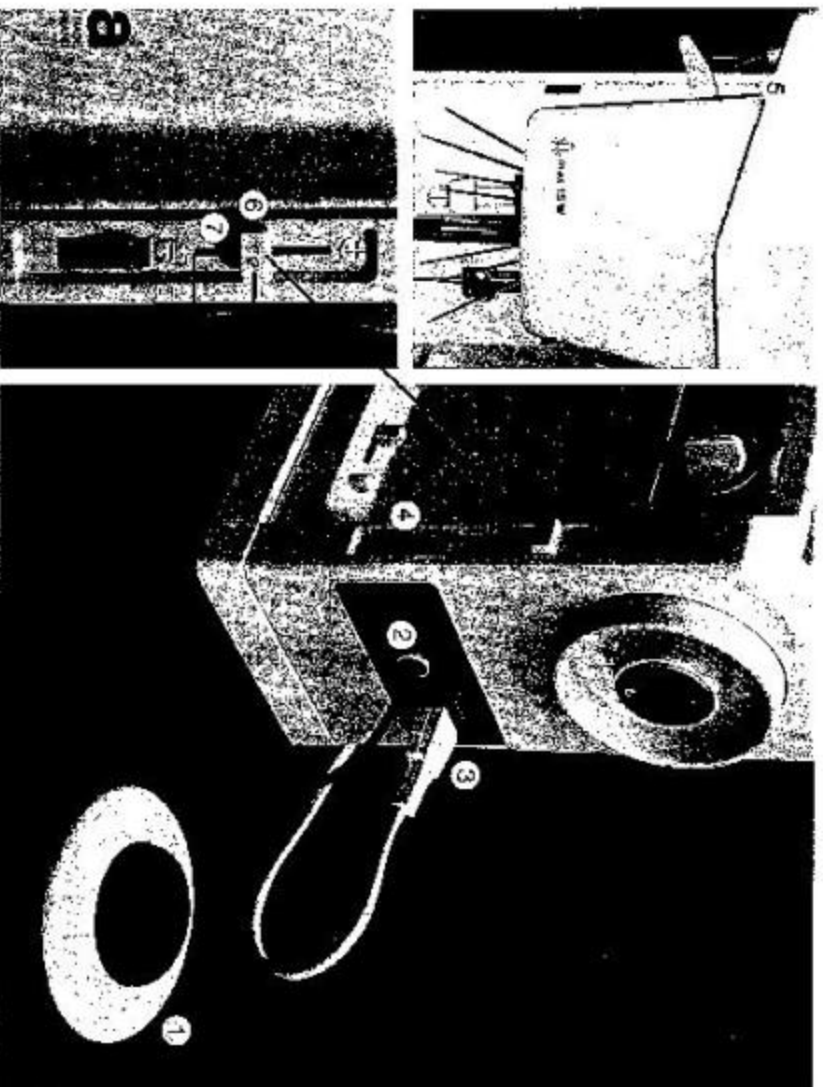
4 houdt de machine licht naar achter gekanteld en schuift de beweegbare steun tegen de sokkel, tot za Klemt (klik).

2 Breng het verlengstuk weer aan.

www.matri.nl
Matri Naaimachine
specialisten sinds 1929
Lange Bisschopsstraat 9
7411 KG Deventer
Tel.: 0570 - 61 63 83
www.lockmachine.info

www.matri.nl
Matri Naaimachine
specialisten sinds 1929
Lange Bisschopsstraat 9
7411 KG Deventer
Tel.: 0570 - 61 63 83
www.lockmachine.info

elna su
air electronic

Werkwijze

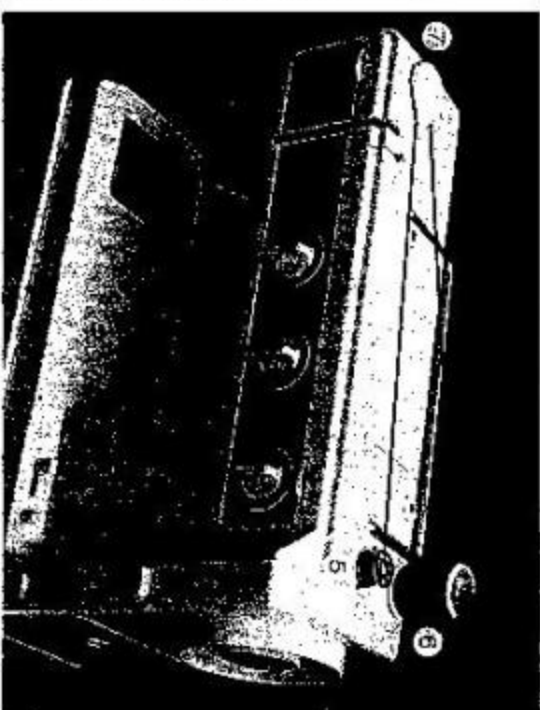
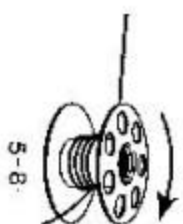
- 1 **Voetpedaal**
Het voetpedaal is niet electrisch. Het gaat om een luchtdrukpedaal, dat door een electrisch systeem met het innerlijk van de machine in verbinding staat, dat de motor- en naalsnelheid regelt. Het heeft hier dus een door ons als "air electronic" aangeduide dubbele functie.
- 2 Sluit het overgangstuk aan de machine aan.
- 3 Sluit de verbindingsschakel aan.
- 4 **Veiligheidsschakelaar**
Als deze ingeschakeld wordt, gaat het controle-lampje branden. De motor staat onder spanning en is klaar voor het werk. Wordt hij uitgeschakeld, dan gaat het lampje uit. De motor staat niet meer onder spanning.
- 5 De verlichting is in de kop van de machine ingebouwd en kan door druk op de schakelaar onafhankelijk worden in- of uitgeschakeld (voor het verwisselen van naald of spoeltje is het aangaan, eveneens bij het voorbereiden van het naalwerk, enz.) Het gebruik van de lamp (15 W max.) is op de machine aangegeven.
- 6 **Electronische snelheidsregelaar**
Met deze schuif kan men voor of tijdens het naaien zelf de snelheid naar behoren instellen.
- 7 als men de schuif in een gewenste stand tussen maximum (+) en minimum (-) schuift.
- 1 Nu wordt de snelheid getest, als men met de voet op het pedaal drukt. Hoe meer men drukt, des te groter wordt de snelheid. Druk zo mogelijk met de voet zo (en niet met de tenen). Raak even gewend aan de snelheden, door de machine een paar slagen te laten lopen (zonder draad).

www.matri.nl
Matri Naaimachine
specialisten sinds 1929
Lange Bisschopsstraat 9
7411 KG Deventer
Tel.: 0570 - 61 63 83
www.lockmachine.info

elna su
air electronic

www.matri.nl

Matri Naaimachine
specialisten sinds 1929
Lange Bisschopsstraat 9
7411 KG Deventer
Tel.: 0570 - 61 63 83
www.lockmachine.info

Naalden

Gebruikt U naalden van het systeem 130/705 H. Naalden van het oude systeem 705 of 15 x 1 kunnen ook worden gebruikt.

- 1 De naald bij het verwisselen en inzetten **tussen duim en wijsvinger** houden, zodat de vlakke kant (a) naar het spoeltje gericht is (tegen de wijsvinger) en zover omhoog in de naaldhouder drukken, totdat zij stuit. De naald-klemstroef stevig vastdraaien (zonder schroevendraai).

Voetjes

- 2 De naaiervoetjes worden zonder schroevendraaijer bevestigd, wanneer de voet omhoog staat. Vast aandraaien.

Smieren

- 3 In principe dient de machine vóór gebruik te worden gesmeerd. Gebruik alleen de beste naaimachine-olie. Open de griepdelsel, verwijder de steekplaat en gooi olie op de rood aangegeven plaats. Er hoeft nergens anders geolied te worden.

Spoelen

Voor normale werkzaamheden gebruikt maken van middel dikke garens.

- 4 Het **vlogwiel ontkoppelen**, daarvoor de ontkoppelingknop tot de aanslag naar U toedraaien.
- 5 Spoeltje met de gaaieskont naar boven op het spoelsje zetten. Spoeler naar rechts drukken.
- 6 Een van de twee garenpennen omhoogtrekken, kloosje met garen erop plaatsen.
- 7 Leid het garen door de bovenspanning. **Let op, want de stofdrukstang moet in de hoogste stand staan.**
- 8 Draad enige malen met de hand om het spoeltje wikkelen in de richting van de pijl. Zet de machine in werking. Het spoeltje wordt automatisch gestopt.
- 4 Ontkoppelingknop in tegengestelde richting van de pijl weer goed vastdraaien. Draad afknippen, spoeler terug drukken en het spoeltje eraf nemen.

www.matri.nl

Matri Naaimachine

specialisten sinds 1929

Lange Bisschopsstraat 9

7411 KG Deventer

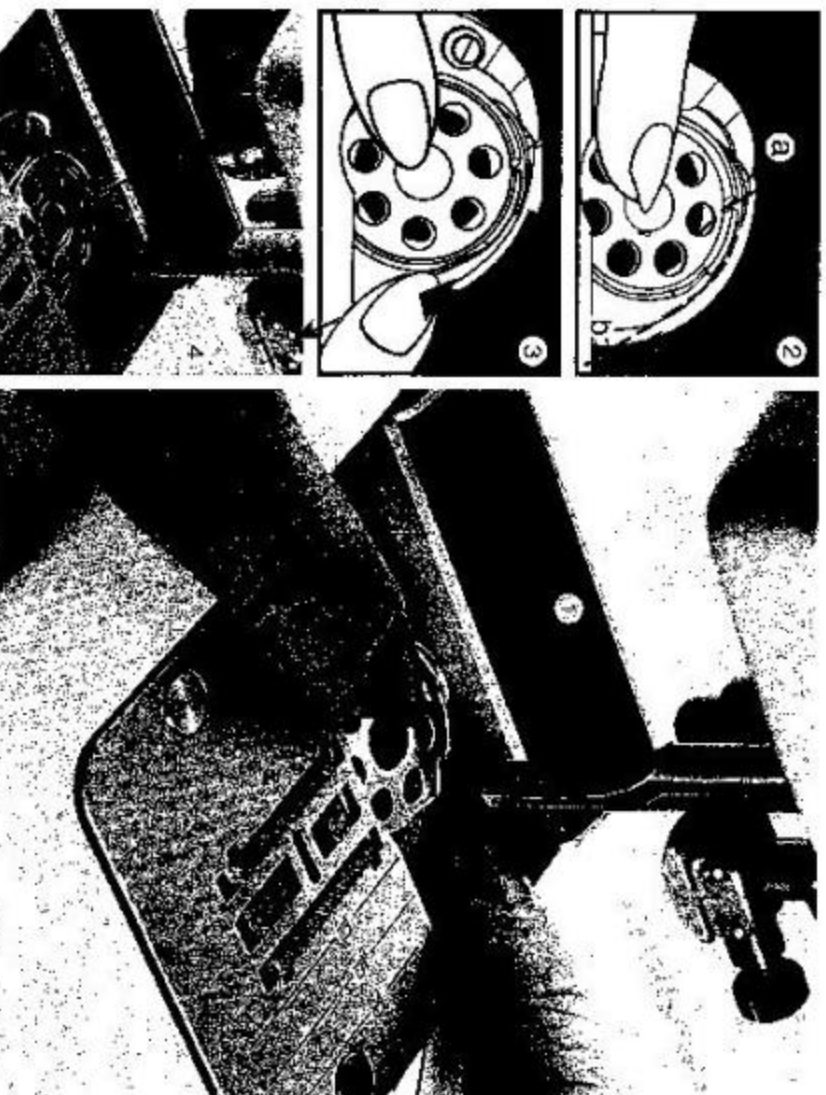
Tel.: 0570 - 61 63 83

www.lockmachine.info

elna su
air electronic

www.matri.nl

Matri Naaimachine
specialisten sinds 1929
Lange Bisschopsstraat 9
7411 KC Deventer
Tel.: 0570 - 61 63 83
www.lockmachine.info

www.matri.nl
Matri Naaimachine
specialisten sinds 1929
Lange Bisschopstraat 9
7411 KG Deventer
Tel.: 0570 - 61 63 83
www.lockmachine.info

Het plaatsen van het spoeltje en het inrijgen van de onderdraad.

Er is geen spoelhuusje. Het spoeltje wordt direct in de grijper geplaatst en wel als volgt:

- 1 Het daksel van de grijper openen en het spoeltje met de gaetjes kant naar boven in de grijper leggen.
- 2 Het spoeltje met de linker wijsvinger vasthouden en de draad in de inkaping (a) voeren. Trek daarmee de draad naar voren in de rechterhoek (h).
- 3 Het spoeltje verder vasthouden, terwijl U de draad aantrekt en gelijktijdig met de wijsvinger naar

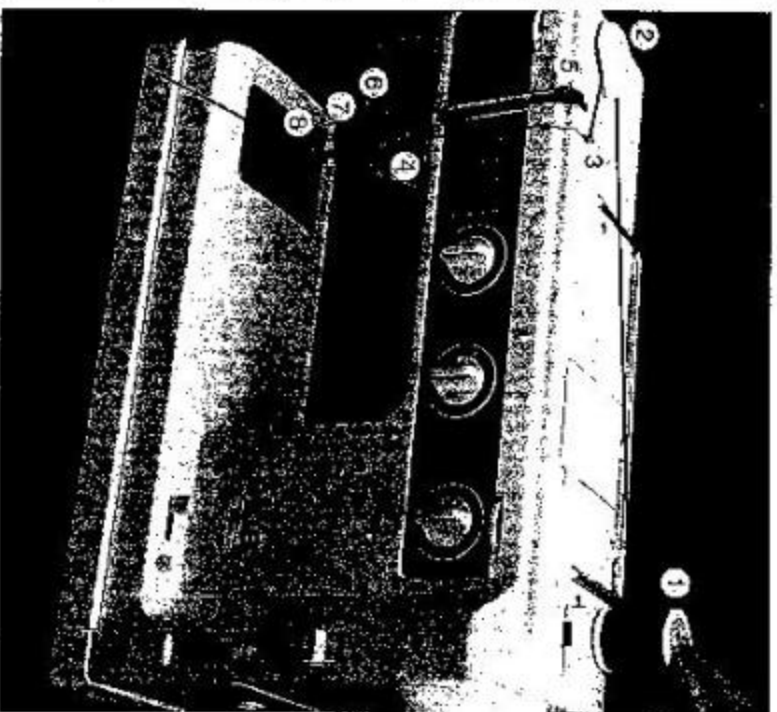
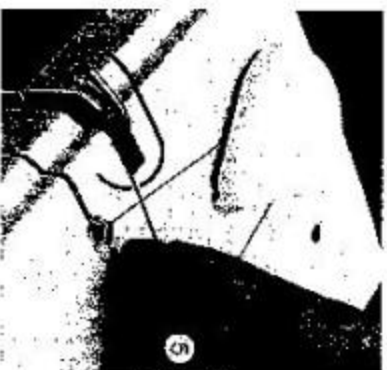
beneden drukt. De draad schiet dan automatisch in de onderspanning.

- 4 Overtuigt U zich direct ervan, door de draad licht naar boven te trekken, dat deze niet uit de spanning loopt en niet uit de inkaping (2a) glijdt. Mocht dit onverhoopt toch gebeuren, dan dienen de handelingen beschreven onder 2 en 3 te worden herhaald. Laat de draad 15 cm. naar achter hangen.

elna su
air electronic

www.matri.nl

Matri Naaimachine
specialisten sinds 1929
Lange Bisschopsstraat 9
7411 KG Deventer
Tel.: 0570 - 61 63 83
www.lockmachine.info

Inrijgen van de bovendraad

Er op letten, dat de draadgever en naaivoet zich in de hoogste stand bevinden.

- 1 Trek de garens open omhoog. Kies garen erop plaatsen en met de vinger vasthouden en de draad in onderstaande volgorde volgens de afbeelding inrijgen (alle doorgangen zijn open, ook de draadgever):
- 2 Bovenspanning.
- 3 Draadgaleide-oogje.
- 4 Draadantekveer.
- 5 Draadgever — Leid het garen korrekt in de inkeping in het deksel; van rechts naar links achter de draadgever trekken.
- 6 Draadgaleide-oogje.

7 Naaldhouder. Het garen goed in de naaldhouder trekken.

8 Naald (van voor naar achter).

9 Bij gebruik van de draadinsteker dient deze óf van achter naar voor door het naald oog te worden gestoken.

Inrijgen van de tweelingnaald

zie extra toebehoren in de naaldd.

10 Te werk gaan op dezelfde wijze, echter met 2 draden. Aan iedere kant van het scheidingsplaatje van de bovenspanning, alemnede van het draadgaleide-oogje van de naaldhouder (T1) moet een draad komen te lopen.

www.matri.nl

Matri Naaimachine

specialisten sinds 1929

Lange Bisschopsstraat 9

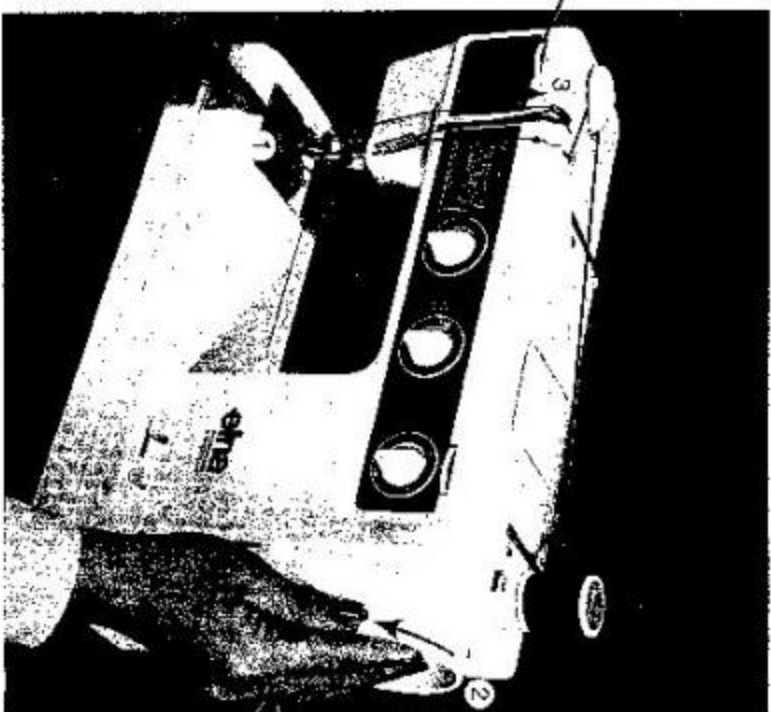
7411 KC Deventer

Tel.: 0570 - 61 63 83

www.lockmachine.info

elna su
air electronic

www.mati.nl
Matri Naaimachine
specialisten sinds 1929
Lange Bisschopsstraat 9
7411 KG Deventer
Tel.: 0570 - 61 63 83
www.lockmachine.info

Het ophalen van de spoeldraad

- 1 Laat de bovendraad ongeveer 15 cm. buiten de naald hangen en houd deze met de wijsvinger op de rand van de steekplaat vast.
- 2 Draai het wijswiel een keer met de hand (naar U toe). Dan
- 3 de draadgever laten zakken en weer naar boven draaien — de draad komt naar boven (4).
- 4 De lus met de hand eruit trekken.
- 5 Erop letten, dat de onderaad op de juiste wijze, dwars over de grijper loopt. Grijper-deksel sluiten.
- 6 De beide draadenden ongeveer 15 cm. lang onder de naaivoet door naar opzij trekken. Nu kunt U

onder de meest ideale omstandigheden gaan naaien.

Universele draadspanning

- 7 Deze spanning is aangegeven op een witte zone tussen $\approx 3 \frac{1}{4}$ en $4 \frac{3}{8}$. Op het cijfer kunnen de meeste soorten naaiwerk worden verricht zonder de draadspanning te wijzigen.

Indien nodig, kan de bovenspanning worden geregeld:

voor zwaardere spanning, knop tussen 4-9 instellen;

voor lichtere spanning, knop tussen 4-1 instellen.
In de naaigids vindt U hiervoor nadere gegevens.

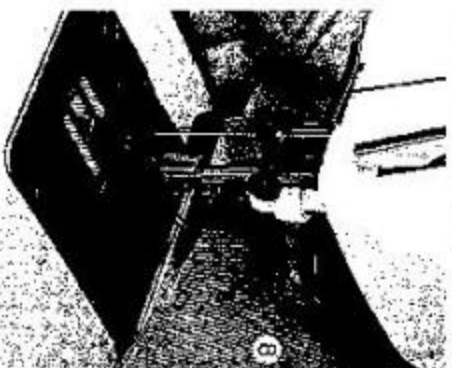
elna su
air electronic

www.matri.nl

Matri Naaimachine
specialisten sinds 1929
Lange Bisschopsstraat 9
7411 KG Deventer
Tel.: 0570 - 61 63 83
www.lockmachine.info

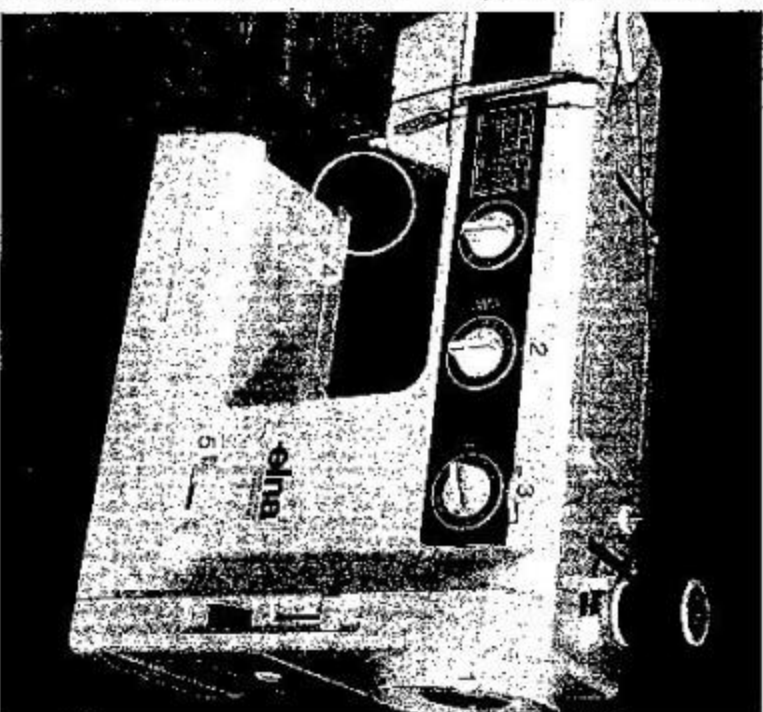
6

8

9

17

5

NAAIEN

1 Overtuig U ervan, dat de ontkoppelingknop goed is vastgezet.

- Gebruik de naaivoet (zie blz. B-9).

Ga pas met de ingespannen machine naaien, nadat de stof goed onder het voertje is gelagd en de voet naar beneden is gelaten.

Rechte naad vooruit

2 Steeknaedknop op « 0 ».

3 Steeklangteknoop al naar gelang de gewenste steeklengte tussen 1-4 instellen, zwart cijfers.

Bij het begin de naald eerst in de stof steken en de beide draadenden tijdens het naaien van de eerste 2 of 3 steken vasthouden.

4 Nu naait U een rechte naad vooruit met steeklengte van 1-4 naar gelang het naaiwerk en de stof.

Goed naaiwerk

Leid de stof nu met de vingertoppen langs de voet, zonder deze vast te houden. (Trek de stof niet naar achteren). Kijk tegelijkertijd goed naar de naad. Zo controleert U het naaiwerk, zonder zich door onoplettendheid te steken.

Rechte naad achteruit

5 en 7 Voor snel afrechten (afwerken) de handte naar rechts drukken tot de aanslag.

6 en 7 Voor langere achteruitnaden de steeklangteknoop op het symbolische teken « - » x draaien. Instellen op de gewenste steken achteruit.

Het van de machine nemen van het naaiwerk

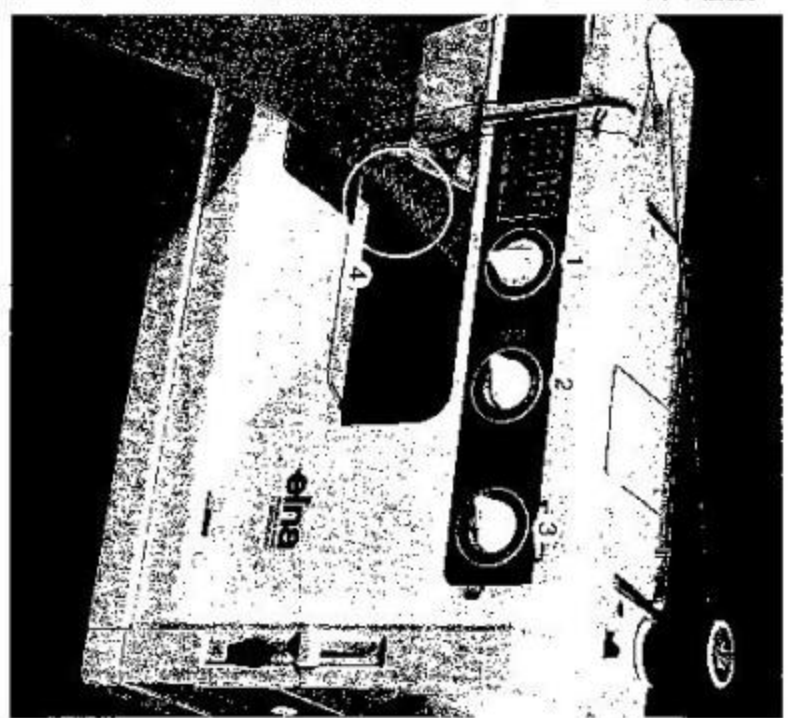
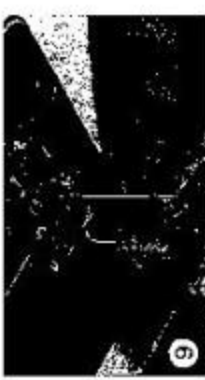
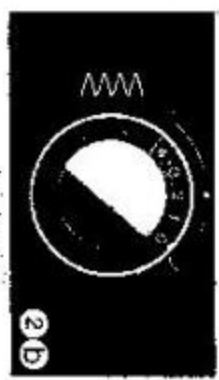
8 Om het werk weg te nemen, eerst het vliegwielt naar U toe draaien tot de draadgever zich in de hoogste stand bevindt. Dit is beslist nodig om de staak af te maken. Bovendien is het belangrijk de volgende naad onder goede voorwaarden te kunnen beginnen. Handte voor het oplichten van de voet omhoog brengen. Het werk naar achteren weg trekken en de draad met de garenwijder, die zich aan de achterzijde bevindt, afsnijden.

Verwisselen van het spoeltje

9 Voetje in de hoogste stand zetten. De spoel-uitwerper (bevindt zich recht boven de grijper) naar omhoog trekken en in de middelste opening van het spoeltje steken. Bij het loslaten wordt het spoeltje automatisch omhoog getrokken.

www.matri.nl
Matri Naaimachine
specialisten sinds 1929
 Lange Bisschopsstraat 9
 7411 KG Deventer
 Tel.: 0570 - 61 63 83
www.lockmachine.info

elna su
air electronic

Zig-zag naad

Snel afwerken

1. Keuzeknop op « 1 » (komt overeen met de zigzag no. 1 van de steekkeuze aanwijzer) indicator.
2. Steekbreedteknoop tussen 2 en 4, naar voren.
3. Steeklangteknoop tussen 1 en 3, naar voren.
4. Voor middelmatige en zware stoffen de kant van de stof langs de smalle gleuf van de voet laten lopen (steekbreedte 4).
5. Voor dunne en fijne stoffen de kant van de stof tot het midden van de voet tegenover de markering laten lopen — steekbreedte 4, steeklengte 1. De naad steekt dan rechts buiten de stof en zodurende verkrijgt U een aantrekkelijker 2 mm. brede afwerksteek.

Kordonsteek

6. Om een mooie kordonsteek te verkrijgen, moet U de kordonvoet gebruiken (zie ook blz. 8, no. 2).

1. Steekkeuzeknop op « 1 » (komt overeen met de zigzag no. 1 van de steekkeuze indicator).
2. Steekbreedteknoop tussen 2-4 (groene vlak).
3. Steeklangteknoop tussen 1/2 en 1/4 (groene vlak).
7. Steeklangteknoop op 1/4 zetten en de steeklengte tijdens het naaien langzaam verkorten, totdat U een mooie kordonsteek krijgt, die dicht tegen elkaar ligt.

De kordonsteek is uitermate geschikt voor het versieren van baddekens, slopen, tafellieden, kussens, microgrammen, enz.

Toenemende of afnemende kordonsteek

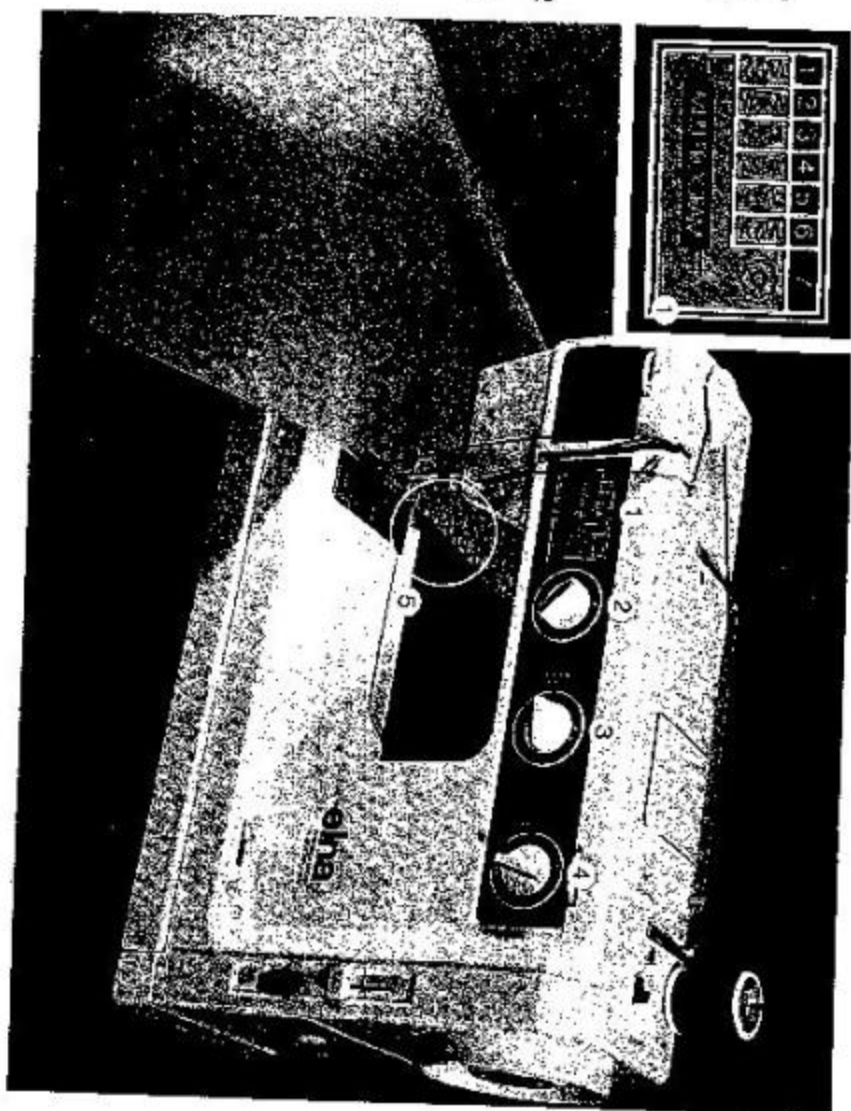
Stel de kordonsteek in als boven beschreven. 2 bis, 8. Door het vrij naar en weer schuiven van de steekbreedteknoop tussen 1 en 4 tijdens het naaien, verkrijgt U naar eigen fantasie allerlei motieven.

Verdere mogelijkheden vindt U in de nasijds.

www.matri.nl
Matri Naaimachine
specialisten sinds 1929
Lange Bisschopsstraat 9
7411 KG Deventer
Tel.: 0570 - 61 63 83
www.lockmachine.info

elna su
air electronic

www.matri.nl
Matri Naaimachine
specialisten sinds 1929
Lange Bisschopsstraat 9
7411 KG Deventer
Tel.: 0570 - 61 63 83
www.lockmachine.info

Steekkeuze en instelling met « Synchrocolor »

De steekkeuze indicator an knop (1, 2) en de instelknoppen (3-4) zijn in kleur aangegeven. Als de knoppen op de overeenkomende kleur gedraaid worden, kloppen de meest voorkomende basisinstellingen.

1 Steekkeuze indicator

Naast de rechte naad biedt de Su:

6 enkele, ingebouwde automatische steken die van 1 tot 6 genummerd op groene achtergrond verschijnen.

Ze worden dus in principe naar de groene tekens van de instelknoppen geregeld.

Een **Elna schabloon** verschijnt op groene en rode achtergrond. De Elna schablonen worden dus volgens de groene of rode tekens op de instelknoppen geregeld. Verdere bijzonderheden over dit thema vindt U vanaf blz. 32 bij de overeenkomstige naalbeschrijvingen.

Naaien met eenvoudige, ingebouwde automatische steken

Eenvoudig naalprogramma, dus:

- 1 Zijzag.
- 2 Elastische blindzoom- en randsteek.
- 3 Rand-feston.
- 4 Afwerksteek.
- 5 Meervoudige steeltsteek.

6 Blindsteek.

Instelling voor het gebruik van uitwisselbare Elna schablonen.

Het bestaat uit de telloraanwijzer te gebruiken voor rechthoekige steken en de kordonroet voor gevulde steken (Kordon- en randsteek en randfeston).

Voorbeeld : afwerksteek Nr. 4.

1 Kies de gewenste steek op de steekkeuze-indicator en draai de

2 steekkeuze-knop op cijfer 4.

3 Draai de steekbreedteknoop op het groene vlak — welke overeenkomt met de normale breedte voor enkele, automatische steken — of tussen 1/2 en 4, als een andere steekbreedte gewenst is.

4 Draai de steeklengteknoop op het groene vlak, welke met de normale steeklengte voor enkele, automatische steken overeenkomt.

5 Zo verkrijgt U een ideale afwerksteek, die mooi vlak ligt en waarbij de stof niet samenvalt (oprollt).

4 NB : Naar wans kan elke te gebruiken steek ook tussen 1 en 4 ingesteld worden.

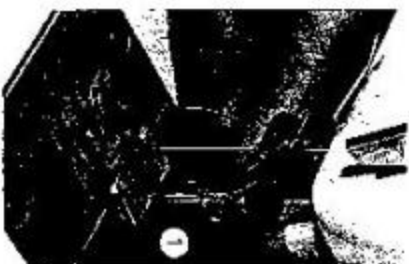
De andere ingebouwde steken, die op de steekkeuze-indicator verschijnen, worden op dezelfde wijze ingesteld. Probeer eerst op een stukje stof of het naar wans gaat.

Verdere toepassingen hierover vindt U in de naalids.

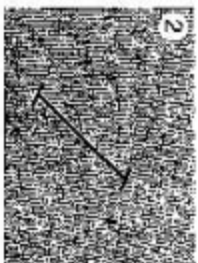
elna su
air electronic

www.matri.nl
Matri Naaimachine
specialisten sinds 1929
Lange Bisschopsstraat 9
7411 KG Deventer
Tel.: 0570 - 61 63 83
www.lockmachine.info

elna su
air electronic

www.matri.nl
Matri Naaimachine
specialisten sinds 1929
Lange Bisschopsstraat 9
7411 KG Deventer
Tel.: 0570 - 61 63 83
www.lockmachine.info

Automatisch knoopsgat

Het is mogelijk knoopsgaten te maken van 4 mm breedte, zonder de stof te draaien.

- 1 Gebruik de knoopsgatenvoet. Zet de 3 knoppen (steekleuze, steekbreedte en steeklengte) op de blauw aangegeven knoopsgaten instelling.
- 2 Geef de gewenste lengte op de stof aan. Leg het werk zo onder de voet, dat de aangegeven plaats in het midden van de voet komt en het begin onder de naald.
- 3 Naai de eerste rups en breng de naald omhoog.
- 4 Draai de steekbreedteknoop op 2, blauw, naai een paar steken en breng de naald omhoog.
- 5 Draai de steekbreedteknoop op 3, blauw, en naai de tweede rups. Kort voor het begin stoppen, naald omhoog brengen.

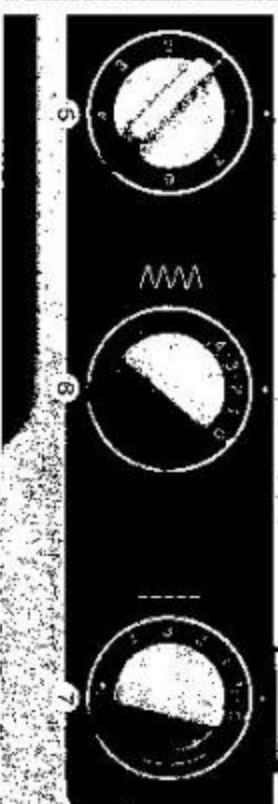
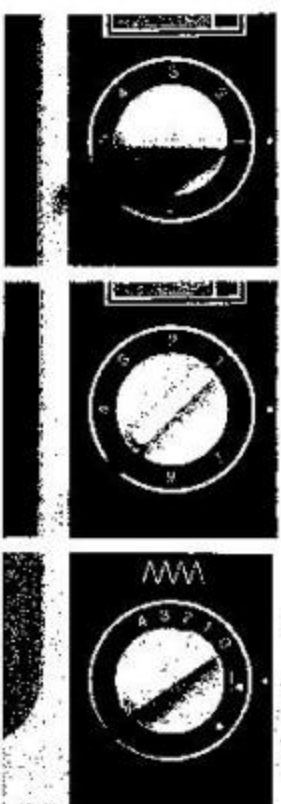
NB: Mocht bij bepaalde stoffen de tweede rups niet hetzelfde zijn als de eerste, dan kunt U met de steeklengteknoop corrigeren.

- door naar « 0 » te draaien wordt de zigzag dicht, — door van « 0 » weg te draaien, verwijdt de zigzag zich.
- 7 Draai de steekbreedteknoop op 4, blauw en naai een paar steken. De naald omhoog brengen.
- 6 Draai de steekbreedteknoop op 5 afrechten » blauw. Naai een paar steken, houdt hierbij de stof met de hand iets tegen.
- 8 Het knoopsgat open snijden.

www.matri.nl
Matri Naaimachine
specialisten sinds 1929
Lange Bisschopsstraat 9
7411 KG Deventer
Tel.: 0570 - 61 63 83
www.lockmachine.info

elna su
air electronic

www.matri.nl
Matri Naaimachine
specialisten sinds 1929
Lange Bisschopsstraat 9
7411 KG Deventer
Tel.: 0570 - 61 63 83
www.lockmachine.info

Centreren van de naald

Hoofdzakelijk voor de rechte naad.

- 1 **Staat de steekkeuze knop op een nummer (tussen 1 en 6), dan staat de naald in het midden.**
Het is mogelijk, de naald zijdelingse te verschuiven (decentreren) :

- 2 **naar links :** als de steekkeuze knop op « knopsgat » wordt gesteld,

- 3 **naar rechts :** met de steekkeuze knop op een van de nummers (tussen 1 en 6), **echter met de steekbreedte knop op de decentreerinstelling.**
Dit kan nuttig zijn, als b.v. een naad op een bepaalde afstand van de kant van het naalwerk

gemaakt moet worden of bij het naaien van zeer fijne stof.

U kunt ook :

- 4 **een naar links verschoven, effenpende zigzag naaien,**

- 5 **met de steekkeuze knop op « knopsgat »,**

- 7 **en door de steekbreedte knop met de hand te draaien tussen 1 en 4, terwijl de machine loopt.**

- 8 **de steeklangte knop in het groene vlak ($\frac{1}{8}$ en $\frac{1}{4}$)**

Deze mogelijkheid is b.v. voor monogrammen, stiksels en sieraden van belang.

www.matri.nl

Matri Naaimachine

specialisten sinds 1929

Lange Bisschopsstraat 9

7411 KG Deventer

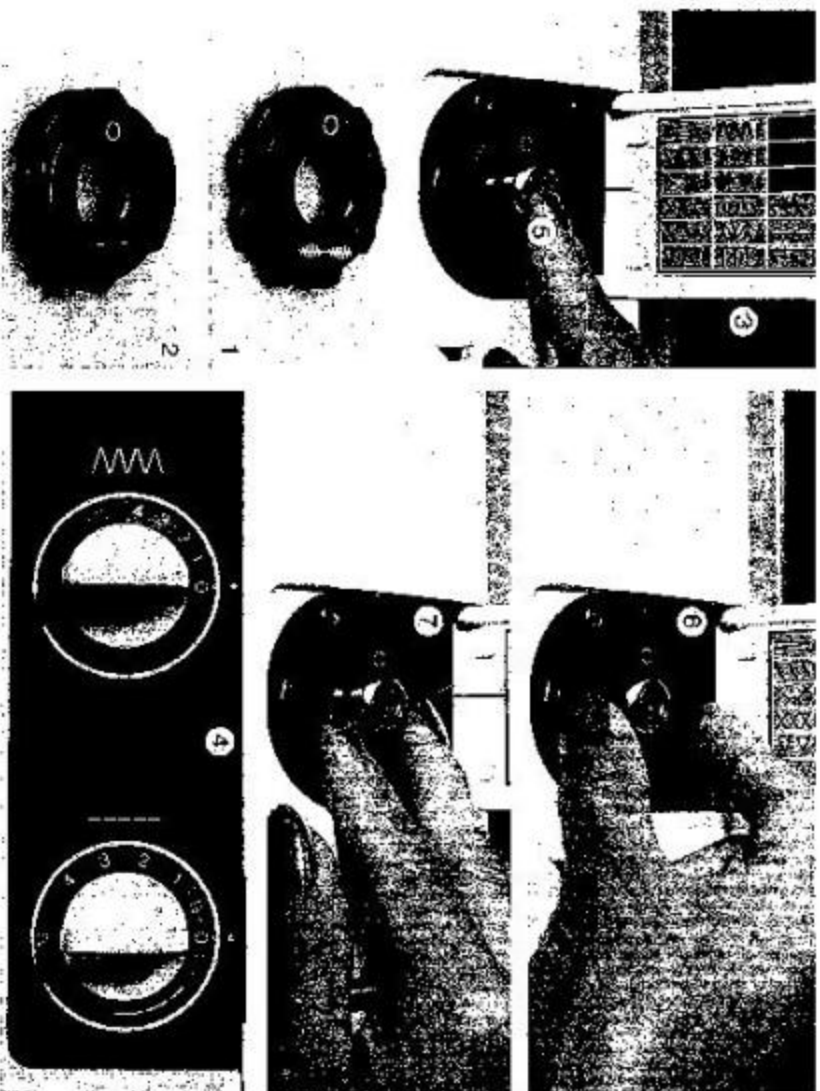
Tel.: 0570 - 61 63 83

www.lockmachine.info

elna su
air electronic

www.matri.nl

Matri Naaimachine
specialisten sinds 1929
Lange Bisschopsstraat 9
7411 KC Deventer
Tel.: 0570 - 61 63 83
www.lockmachine.info

Naaien met verwisselbare Elna schablonen voor automatische en super-automatische steken

Met de verwisselbare Elna schablonen kunnen verder nog talrijke andere steken worden gemaakt. De Elna schablonen, die bij de machine worden geleverd, zijn op de steekcuzo-indicator, welke zich bevindt aan de binnenzijde van de Elnagraaf daksel, met de overeenkomende nummers van deze schablonen aangegeven (3). (Multi naasprogramma: Multiprogram).

Talrijke andere Elna schablonen kunnen naar gelang de mode en behoefte door de bezitter van een machine worden aangechaft (zie blz. 40-41).

Men onderscheidt:

1 De enkele Elna schablonen met één loopvlak, voor automatische steken.

De steek is groot getuurd (mogelijkernijts zijn veel schablonen Wilt getuurd; deze schablonen, die vroeger uitgebracht zijn, kunnen eveneens op deze Elna Su gebruikt worden. De basinstellingen verlopen volgens de groene tekens aan de instelknoppen.

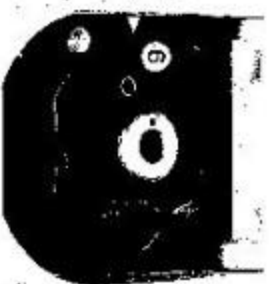
2 De dubbele Elna schablonen — met 2 loopvlakken, voor super-automatische steken. De steek is rood aangegeven. De basinstellingen verlopen volgens de rode tekens op de instelknoppen.

Verwisselen of plaatsen van de Elna schablonen

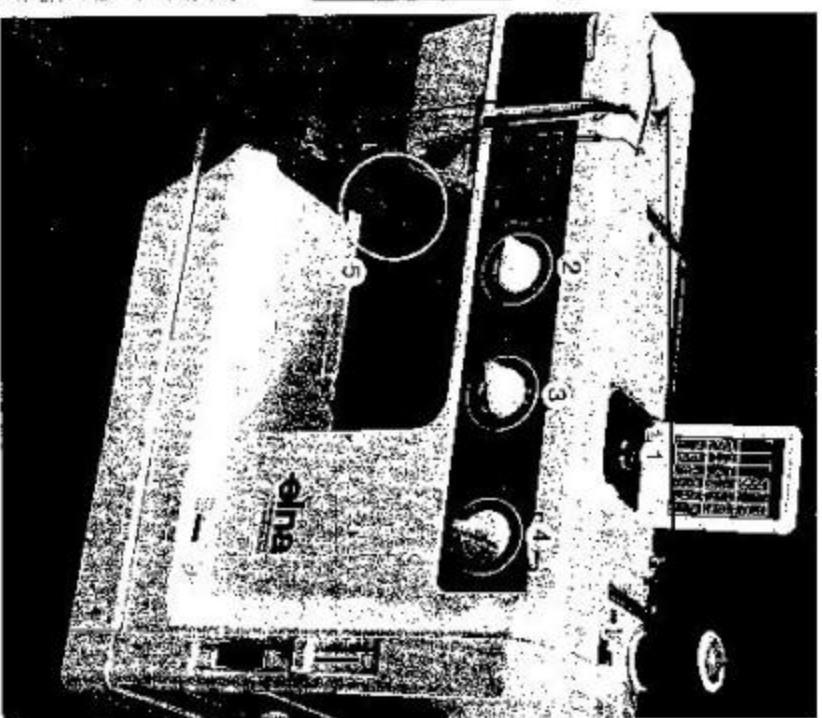
- 4 Steekdraadknop en steellengteknop op « 0 ».
- 5 Indien een Elna schabloon reeds geplaatst is in de Elnagraaf, dan deze verwijderen door de Elna-schabloon-uitwerper naar beneden te drukken.
- 6 De andere schabloon in de Elnagraaf plaatsen; zorg er voor, dat het op de schabloon aangegeven cirkeltje met de rode punt, die op de knop zichtbaar is, overeenkomt.
- 7 Met beide vingars stevig naar beneden drukken.

www.matri.nl
Matri Naaimachine
specialisten sinds 1929
Lange Bisschopsstraat 9
7411 KG Deventer
Tel.: 0570 - 61 63 83
www.lockmachine.info

elna su
air electronic

www.matri.nl
Matri Naaimachine
specialisten sinds 1929
Lange Bisschopsstraat 9
7411 KC Deventer
Tel.: 0570 - 61 63 83
www.lockmachine.info

Instellen voor het naaien met enkelvoudige (groene) Elna-schablonen

In principe moet voor het vervaardigen van volle reliëf motieven de Kordonvoet gebruikt worden. Voor rechthoekige steken daarentegen de naevoet.

- 1 Plaats een groen gemarkeerde Elna schabloon (b.v. no. 17) in de Elnagraaf.
- 2 draai de steekhouzknop op 7 (Elna schabloon).
- 3 de steekbreedteknoop in het groene vlak.
- 4 de steeklengteknoop eveneens in het groene vlak (basis instelling).
- 5 De slaek wordt nu automatisch gemaakt. Bovendien bestaat de mogelijkheid, bij speciale stoffen of naaiwerk een andere steekbreedte en steeklengte in te stellen, als de knoppen tussen 1 en 4 worden gedraaid.

Controlesysteem voor automatische motieven

- 6 Wanneer U er voor zorgt, dat het op de Elna-disc aangegeven cirkelwijze recht tegenover het witte pijltje komt te staan (dit kunt U regelen door met de hand het vliegwielt naar U toe te draaien), dan heeft U altijd het begin of het einde van het gekozen motief. Het is niet nodig dit controlesysteem toe te passen voor het vernichten van gewoon naaiwerk. Wel is het zeer nuttig bij het vervaardigen van decoratieve steeksteken of combinaties hiervan, om het begin en het einde van het volledige motief te kunnen bepalen.

www.matri.nl

Matri Naaimachine

specialisten sinds 1929

Lange Bisschopsstraat 9

7411 KG Deventer

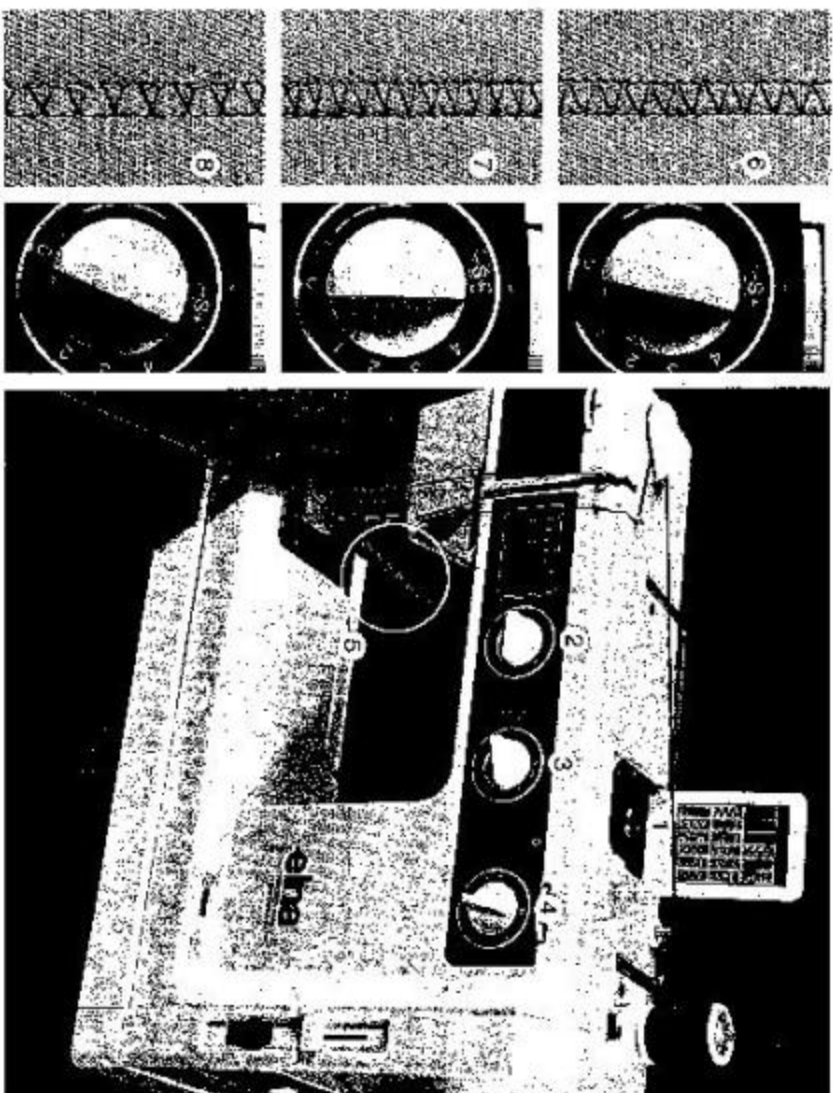
Tel.: 0570 - 61 63 83

www.lockmachine.info

elna su
air electronic

www.matri.nl

Matri Naaimachine
specialisten sinds 1929
Lange Bisschopsstraat 9
7411 KG Deventer
Tel.: 0570 - 61 63 83
www.lockmachine.info

Instellingen voor het naaien met dubbele Elna schablonen (rood) voor super-automatische steken

In principe de kordanvoet gebruiken (in geval niets anders wordt aangegeven).

- 1 Als U een rood gemerkte Elna schabloon in de Finsgraaf heeft geplaatst b.v. Elna schabloon 163, dubbele overlock, draait U :
 - 2 de steeklengteknoop op 7,
 - 3 de steekbreedteknoop in het rode vlak,
 - 4 de steeklengteknoop op het rode vlak " -S+ ",
 - 5 Op deze wijze kunt U een praktische steek als de dubbele overlock, Elna schabloon 163, de tricot-staek, Elna schabloon 125, enz. naaien.

- 3 Door de steekbreedteknoop tussen 1 en 4 te draaien kan het patroon in verschillende breedtes worden gemaakt.

Fijnregeling

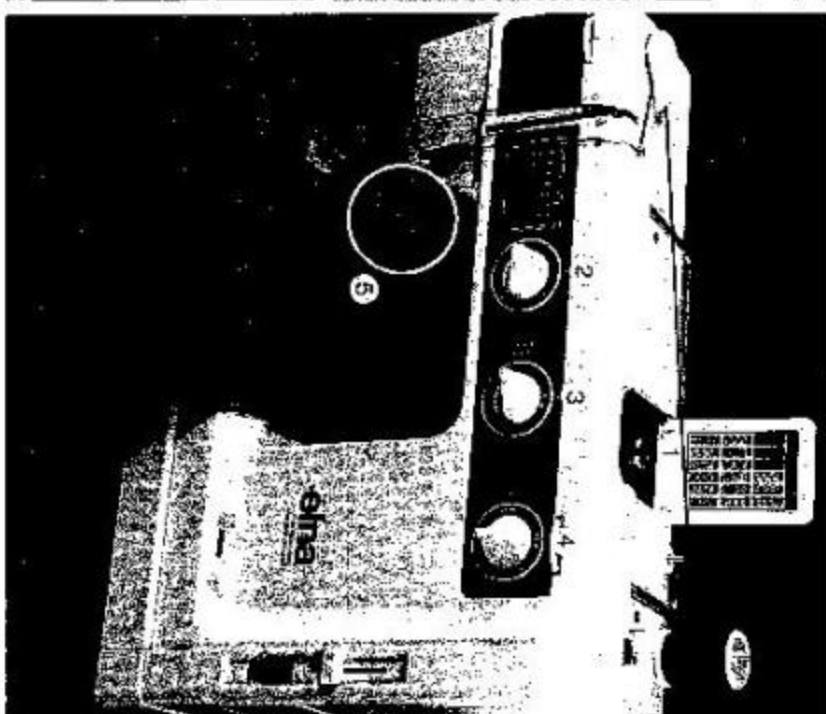
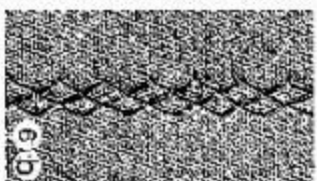
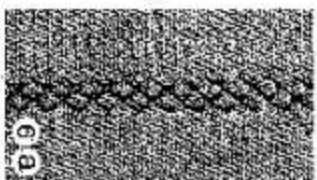
Normaal gesproken worden alle motieven talloos vervaardigd. Bij bepaalde, zeer speciale motieven (b.v. de open zoom) met dubbele rode Elna discs, kan het echter wenselijk zijn het motief iets te verlengen of te verkorten, teneinde beter aangepast te zijn aan het gebruikte garen of aan de stof.

- 6 Met de steeklengteknoop op « S » is de steeklengte in principe juist.
- 7 Is de steeklengte op « S » te kort, dan de knop linksom draaien naar « + ».
- 8 Is de steeklengte op « S » te lang, dan de knop rechtsom draaien, zodat het teken « - » bovenkomt.

elna su
air electronic

www.matri.nl

Matri Naaimachine
specialisten sinds 1929
Lange Bisschopsstraat 9
7411 KG Deventer
Tel.: 0570 - 61 63 83
www.lockmachine.info

www.matri.nl
Matri Naaimachine
specialisten sinds 1929
Lange Bisschopsstraat 9
7411 KG Deventer
Tel.: 0570 - 61 63 83
www.lockmachine.info

Het verlengen van de met (rood gemerkte) dubbelschablonen genaaide superautomatische steken

Bij de rode dubbelschablonen is het mogelijk, meekleven tot een dubbele lengte (eens zo lang) te verlengen.

Bijvoorbeeld

1. Plaats de «rode» Elna schablone 125, tricotsteek, in de Elna-graaf (steeklengteknop staat op «O»).

Drievoudige naad met Elna schablone 125

2. Steekkeuze knop op 7 (Elna schablone),
3. Staakteuze knop op het rode vlak,
4. Staeklengte knop op het rode vlak «S»,
5. U verkrijgt de tricotsteek in zijn oorspronkelijke grootte.

1. Meet de Elna schablone 125 in de Elna-graaf
2. De steekkeuze knop op 7,
3. Steekbreedte knop op «O»,
4. Staeklengte knop op «S»,

7. Wordt een versierde 3-voudige naad verkregen voor beroepskleding, sierstijls enz. Ook deze naad kan door het instelwielje (5) op de dikke instelstrepen verlengd worden.

NB: Verdere raadgevingen vindt u in de naatgids.

6a. Motief in originele grootte.

6b. Motief verlengd.

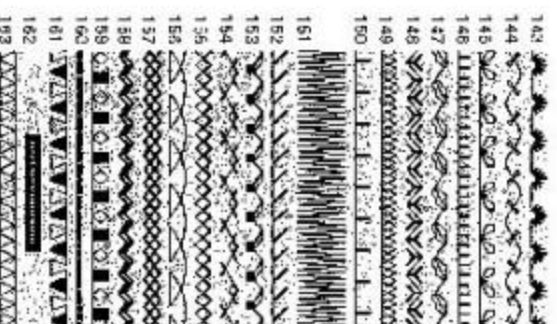
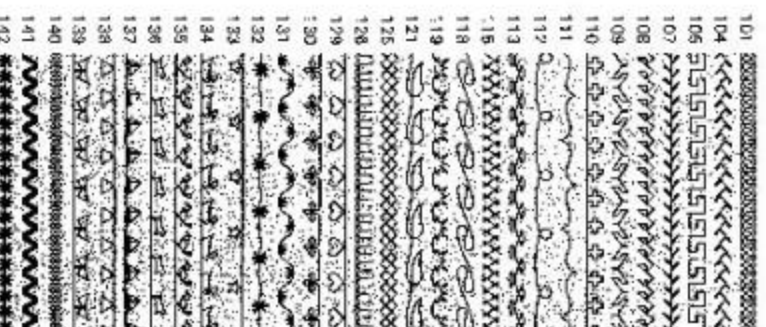
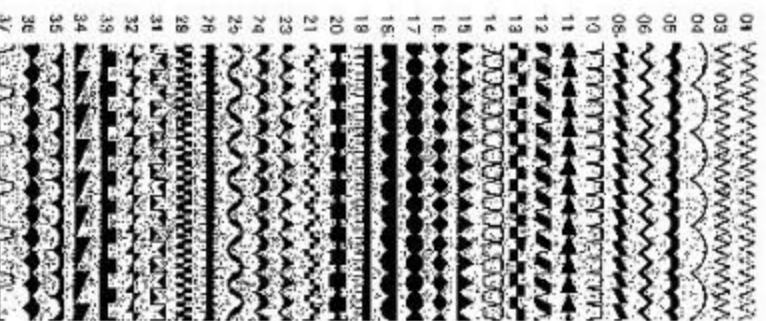
Ook naar steek en soort stof kan de steek nog fijner ingesteld worden, als de steeklengte knop (4) op «S» of «S+» gezet wordt.

www.matri.nl
Matri Naaimachine
specialisten sinds 1929
 Lange Bisschopsstraat 9
 7411 KG Deventer
 Tel.: 0570 - 61 63 83
 www.lockmachine.info

elna su
air electronic

Enkele groene Elna schablonen
 voor automatische steken

Dubbele rode Elna schablonen
 voor superautomatisch steken

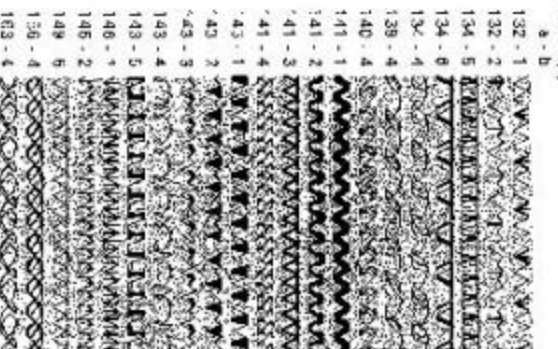
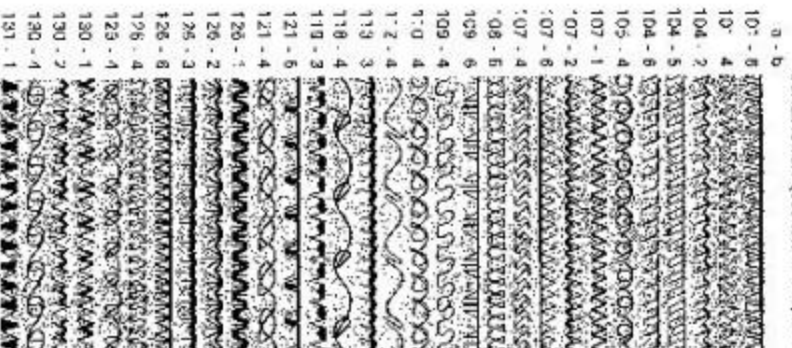
▲ Elna schablonen collectie

18 Elna schablonen worden
bij de machine geleverd.
Voortdurend verschijnen er
nieuwe Elna schablonen.

U kunt deze verkrijgen bij uw
Elna leverancier, die u bovendien
geen alle gewenste inlich-
tingen ten aanzien hiervan zal
verstreken.

Op de Elna SU

is het zelfs mogelijk de uitwisselbare rode dubbel-
schablonen te combineren met de ingebouwde
schablonen (steken 1-6 op de knuifknop).

elna su
air electronic

www.matri.nl

Matri Naaimachine

specialisten sinds 1929

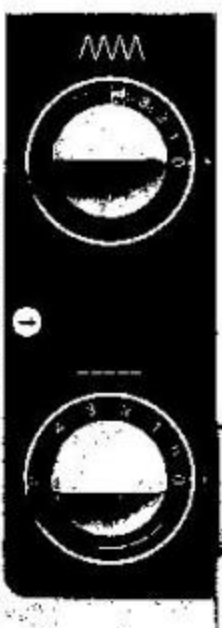
Lange Bisschopsstraat 9

7411 KG Deventer

Tel.: 0570 - 61 63 83

www.lockmachine.info

elna su
air electronic

www.matri.nl

Matri Naaimachine

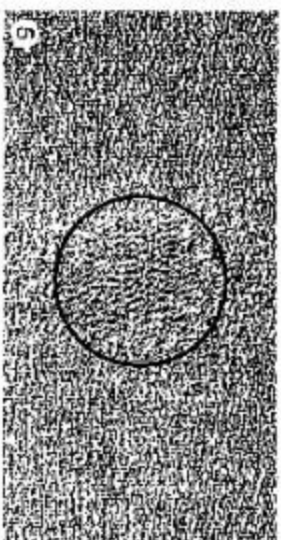
specialisten sinds 1929

Lange Bisschopsstraat 9

7411 KG Deventer

Tel.: 0570 - 61 63 83

www.lockmachine.info

Stoppen

Stopperen gebruiken.

1. Steekbroedre- en steeklengtelknop op « 0 ».
2. Stopplaatje plaatsen (a) en daarna de stopvoet bevestigen.
Het stopplaatje vergemakkelijkt het stoppen zonder stopring, omdat het de tanden van de transporteur slijdt. De voet wordt van achteraf bevestigd. De lange arm van de stopvoet moet daarbij tegen de rol (b) van de naaldhouder komen te liggen.

De voetlichter naar beneden doen voordat u begint.

3. Span de stof met de handen en voorziet het gat in de stof van spanraden door tijdens het naaien de stof heen en weer te schuiven van links naar rechts en terug.

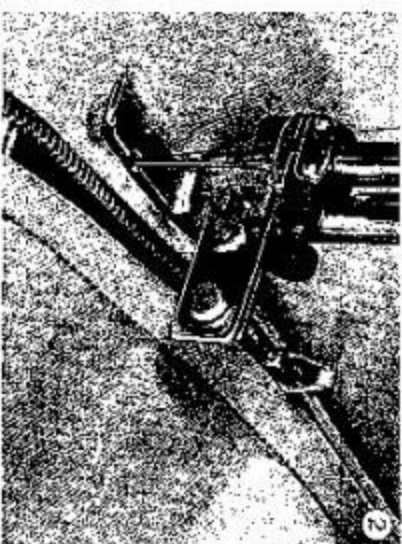
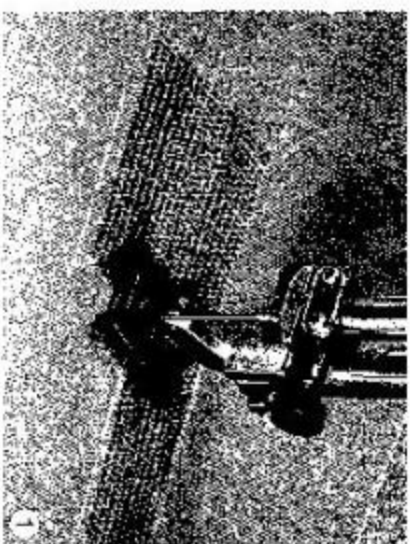
4. Dan de vingers zo dicht mogelijk naast het stopplaatje houden en de dwars spanraden doortoepaan met evenwijdig lopende slanglijnen, door de stof met de handen vooruit en achteruit te schuiven.

Voor sterk versleten stoffen riden wij het stopplaatje met ront gat aan — zie « naaijds » onder speciale voetjes

www.matri.nl
Matri Naaimachine
specialisten sinds 1929
Lange Bisschopsstraat 9
7411 KG Deventer
Tel.: 0570 - 61 63 83
www.lockmachine.info

elna su
air electronic

www.matri.nl
Matri Naaimachine
specialisten sinds 1929
Lange Bisschopsstraat 9
7411 KG Deventer
Tel.: 0570 - 61 63 83
www.lockmachine.info

1 Automatisch stoppen

Naivoet, staaiknuzeknop op 7, Elne schakone 151, steebvredeknop op 4 0 x, staaikngteknop op 4 S x, rode vlak.

Het voor- en achteruit stoppen gaat automatisch. Bij het stoppen de stof licht naar links trekken. Is voor- naaielijik geschikt voor het versterken van versterken plekken verduktngen en randen.

2 Ritssluitingen

Gebruik de ritssluitingvoet. Deze voet kan naar de linker zijde of rechter zijde van de naaiid worden geschoven. Daardoor is het mogelijk, een ritssluiting in te zetten zonder de stof te draaien doordet u eerst aan de ene kant en daarna aan de andere kant van de voet naait.

3 Geleidelijnaal voor het naaien van randen

Steebvrede-knop op 4 0 x, steebrente-knop op 1-4. Beginnen met gegende ritssluiting. Bent u in het midden aangekomen, naaid in de stof steken en de ritssluiting sluiten om gemakkelijker langs het beweegbare slotje van de rits te kunnen komen.

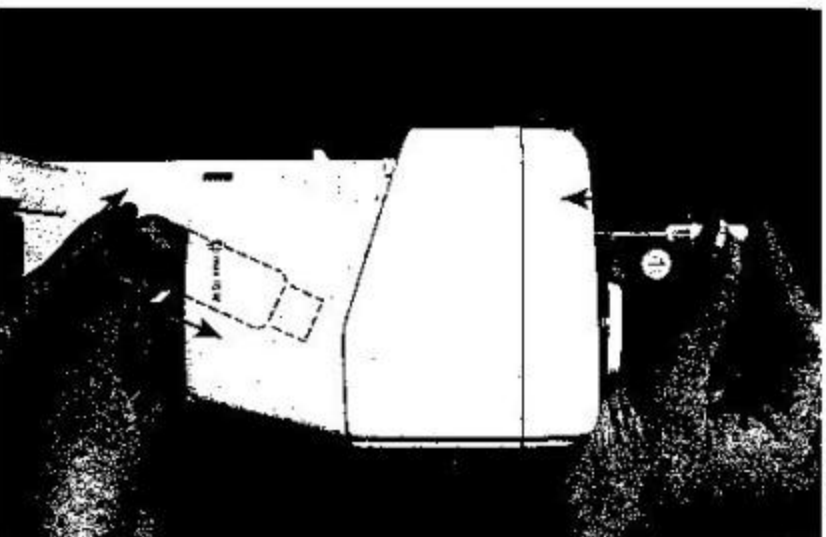
Deze is zeer bruikbaar voor het naaien op bepaalde afstand van de stofrand, zoals brede zomen, rechter- of siertiksalle op tafeldeden of bedlakens, enz. Deze wordt bevestigd met de klamschroef aan de afneembare, in cijfers aangegeven verlenging. De naar voren getrokken, afgeronde punt geeft het millimeter getal aan, dat overeenkomt met de afstand van het stiksels tot de rand.

www.matri.nl

Matri Naaimachine
specialisten sinds 1929
Lange Bisschopsstraat 9
7411 KG Deventer
Tel.: 0570 - 61 63 83
www.lockmachine.info

www.matri.nl
Matri Naaimachine
specialisten sinds 1929
Lange Bisschopstraat 9
7411 KC Deventer
Tel.: 0570 - 61 63 83
www.lockmachine.info

elna su
air electronic

Om het lampje ter verwisselen, moet u eerst de stekker uit het stopcontact nemen. Dit geldt ook voor het onderhoud.

Verlichting

- 1 Druk het lampje met de kleine schroevendraaier naar beneden. Deze heeft een bajonetsluiting, indrukken, dan draaien (in de richting van de pijl) en uittrekken. Bij het plaatsen van een nieuwe lamp in omgekeerde volgorde te werk gaan. **Let op de lichtelijk schuine stand die het lampje inneemt.** De lichtsterkte van het lampje is maximaal 15 W. Let hierop, als deze moet worden vervangen. De stroomsterkte hiervan staat aangegeven links aan de bovenkant van de

machines, let er eveneens op, of het voltage overeenkomt.

Onderhoud

Uw Etha zal u steeds waardevolle diensten bewijzen, wanneer u de machine op de juiste wijze onderhoudt. Van tijd tot tijd de gaas- en schermen uit de gripper verwijderen.

- 2 Na het verwijderen van het voetje, de naald en de steekplaat, borstelt u de transporteur schoon.
- 3 Reinig de gripper door in het midden het stof-kwastje te drukken, tot de haartjes hiervan door de zijdelingse gaten van de gripper steken. De machine na het schoonmaken smeren (zie blz. 14-15).
- 4 De steekplaat weer aanbrengen en indrukken de grijpordeksel sluiten.

www.matri.nl

Matri Naaimachine
specialisten sinds 1929
Lange Bisschopsstraat 9
7411 KG Deventer
Tel.: 0570 - 61 63 83
www.lockmachine.info

www.matri.nl
Matri Naaimachine
specialisten sinds 1929
 Lange Bisschopstraat 9
 7411 KG Deventer
 Tel.: 0570 - 61 63 83
 www.lockmachine.info

elna su air electronic

Kleine storingen en hoe deze te verhelpen

Volg de hieronder genoemde aanwijzingen op of raadpleeg de originele bladzijden van de handleiding.

De bovendraad breekt:

Naald is niet systeem 130/705 H of 705 (15 x 1). Naald is van slechte kwaliteit, krom, slecht geplaatst (achterstevoren of niet hoog genoeg), of niet aangepast aan het naaiwerk.
 Bij gebruik van stopgaren moet de draad links gedraaid zijn.
 De draad is foutief gespannen, draag of van slechte kwaliteit.
 Dikte van het garen is niet in overeenstemming met het soort naaiwerk.
 De naald dikte is niet in overeenstemming met het garen of het naaiwerk.
 Machine moet schoongemaakt worden.
 Bovenspanning is te strak.*

Bladzijden

14-15

De onderdraad breekt:

Het garen is slecht gespoid of niet op de juiste manier naar boven gehaald (ligt niet dwars over het spoeltje)
 De onderdspanning is te strak.*

De machine slaat steken over:

De machine is foutief ingespannen.
 Het voetje is niet in overeenstemming met het naaiwerk.*

Naald is niet systeem 130/705 H of 705 (15 x 1). Naald is van slechte kwaliteit, krom, slecht geplaatst (achterstevoren of niet hoog genoeg) of niet aangepast aan het naaiwerk.

Garen in verhouding tot de naald te dik of niet soepel genoeg.*

Het garen is slecht opgespooid of het spoeltje is onderstevoren in de gripper geplaatst

Naalddikte is niet in overeenstemming met het garen of het naaiwerk.*

Gedrukt een naald 130/705 H-5 (sterch) voor stretchstoffen.

Garen te van slechte kwaliteit, niet regelmatig van dikte.

De draadsparing is vervuld of niet op de juiste manier geregeld.*

De stof rimpelt:

Boven — en/of onderdspanning zijn te strak.*
 Steek is te lang.* Garen is te grof.*

Zware stof laat zich moeilijk naaien:
 Voetlichter naar beneden doen.

Het transport van de stof is onregelmatig:
 De steekplaat is niet goed geplaatst.

De transporteur is vuil.
 Voetje is niet in overeenstemming met het naaiwerk.*

De steeklength is niet aangepast aan het naaiwerk.*

De naald breekt:
 Er wordt aan de stof getrokken, de naald wordt uit zijn juiste stand geforceerd en steekt op het voetje of de steekplaat.

De naald is niet systeem 130/705 H of 705 (15 x 1). Ze is van slechte kwaliteit, krom, slecht geplaatst (achterstevoren of niet hoog genoeg), onvoldoende vastgeschroefd, niet in overeenstemming met het naaiwerk.

Er zitten knooppjes in het garen.

De naald steekt op het stopplaatje of op de steekplaat, steekbreedte- en steeklengteknoop op « 0 » zetten en steeklengteknoop op « 1 ».

21

Bovenspanning staat te strak.*

De machine loopt te langzaam:

12-13

Druk de schuiven op « - »
Het overgangsstuk van de pedaal is slacht op de machine aangesloten of de leiding zit klem (b.v. om de poot van een stoel)

12-13

De machine maakt te veel lawaai:

De grijper is vervuld of niet gesmeerd. 14-15, 46-47

De naald is stomp.

De motor draait, maar de machine loopt niet:

Ontkoppelingknop van vliegwiel vastdraaien. 14-15

Garenresten in de grijper:

Naald, voetje, spoelje en steekplaat verwijderen. De ontkoppelingknop van het vliegwiel goed vastdraaien en daarna het vliegwiel met de hand enkele malen tussig voor- en achteruit draaien, totdat het verkoopje garen in de grijper is doorgesneden. Garenresten verwijderen, grijper smeren en de machine een ogenblik laten lopen. De ingespannen bovendraad controleren.

46-47

De klarschijf kan niet gedraaid worden:

18-19

De steekbreedteknoop staat niet op « 0 ».

De Elina-schablone kan noch geplaatst, noch verwijderd worden:

De steekbreedteknoop en steeklengteknoop op « 0 » zetten.

Het automatische knoopsgat lukt niet:

Het voetje is niet in overeenstemming met het naalwiel.

28-29

Steeklengte-, steekbreedte- en steeklengteknoppen staan niet op de knoopsgatnaaldling, markering/blauw taken.

Mocht de zwaak te dicht op elkaar zijn, dan de steeklengteknoop iets naar links draaien.

De enkelvoudige verwisselbare Elina-schablone werkt niet:

De klarschijf staat niet op H « 7 ».

34-35

De steekbreedteknoop staat niet in het groene vlak (tussen 3 en 4)

De steeklengteknoop staat niet tussen 3 en 4 vooruit.

De dubbele verwisselbare Elina-schablone werkt niet:

De steeklengteknoop staat niet op « 7 ».

36-37

De steeklengteknoop is niet ingesteld op het rode vlak (tussen 3 en 4)

De steeklengteknoop staat niet op « 5 ».

Eventueel de micro-instelling veranderen.

36-37

De knoppen bevinden zich in de blauwe knoopsgatzone

De motor loopt niet:

De lichtschakelaar is niet ingeschakeld.

12-13

Het luchtdrukpedaal is niet goed aangesloten (losmaken en opnieuw aansluiten)

De leiding van het pedaal zit ingeklemd (b.v. onder een stoelpoot)

De beweegbare steun van de vrije arm kan niet weggenomen worden:

10-11

* Zie ook naalguids

elina su
air electronic

www.matri.nl
Matri Naaimachine
specialisten sinds 1929
Lange Bisschopsstraat 9
7411 KC Deventer
Tel.: 0570 - 61 63 83
www.lockmachine.info

elna su
air electronic

www.matri.nl
Matri Naaimachine
specialisten sinds 1929
Lange Bisschopsstraat 9
7411 KG Deventer
Tel.: 0570 - 61 63 83
www.lockmachine.info